

Briselē, 2025. gada 12. maijā
(OR. en)

8785/25

ENV 317
ENT 64
COMPET 350
IND 136
SAN 205
CONSOM 80
MI 294
CHIMIE 28
DELECT 55

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 5. maijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: C(2025) 2566 final

Temats: KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..
(5.5.2025),
ar ko attiecībā uz perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļiem un ar *PFOA*
saistītiem savienojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes
Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2025) 2566 final.

Pielikumā: C(2025) 2566 final

Briselē, 5.5.2025.
C(2025) 2566 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..

(5.5.2025),

ar ko attiecībā uz perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Regulas (ES) 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (“NOP regula”) 1. pants izvirza mērķi aizsargāt cilvēka veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP), tostarp aizliedzot, iespējami drīz pakāpeniski izbeidzot vai ierobežojot tādu vielu ražošanu, laišanu tirgū un izmantošanu, uz kurām attiecas Stokholmas Konvencija par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem.

Ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/784 Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumā ar īpašiem izņēmumiem ir iekļauta perfluoroktānskābe (*PFOA*), tās sāļi un ar *PFOA* saistīti savienojumi (“*PFOA* ieraksts”). Saskaņā ar īpašo izņēmumu, kas minēts ieraksta 6. punktā, *PFOA*, tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus, ievērojot atsevišķus nosacījumus, ir atļauts izmantot ugunsdzēsības putās, kuras jau ir iepildītas mobilās vai fiksētās sistēmās šķidru kurināmo (degvielu) tvaika slāpēšanai un aizdegušos šķidru kurināmo (degvielu) (B klases ugunsgrēku) dzēšanai. Šis izņēmums beidz darboties 2025. gada 4. jūlijā.

Dažas iestādes un ieinteresētās personas Komisijai ir paziņojušas, ka daudziem operatoriem ir grūti šo termiņu ievērot. Tam varētu būt dažādi iemesli, piemēram, grūtības ar *PFOA* saistītus savienojumus putās izmērīt un apstākļi, ka *PFOA* saturošu putu ir vairāk, nekā gaidīts. Turklāt, ņemot vērā notiekošos ierobežošanas procesus saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (“*REACH* regula”), domājams, ka ierobežošanas rezultātā uzņēmumiem būs ar alternatīvām jāaizstāj visas ugunsdzēsības putas uz *PFAS* bāzes. Ja izņēmums tiktu pagarināts, samazinātos risks, ka uzņēmumi laika trūkuma dēļ *PFOA* saturošas putas aizstās ar citām putām uz *PFAS* bāzes, nevis ar tādām, kas fluoru nesatur.

Komisija šo īpašo izņēmumu ierosina pagarināt līdz 2025. gada 3. decembrim, kas ir pēdējais iespējamais datums saskaņā ar Stokholmas konvencijā noteikto īpašo piecu gadu izņēmumu.

PFOA ierakstā nekādas nejauša mikrokontaminanta (NMK) robežvērtības *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem ugunsdzēsības putās nav noteiktas. Piemēro 1. un 2. punktā noteiktās vispārīgās NMK robežvērtības. Tiek ziņots, ka ir putas, kurās šādi savienojumi kā nejauši mikrokontaminanti pārsniedz 1. un 2. punktā noteiktās robežvērtības, tāpēc *PFOA* ierakstā ir lietderīgi uz trim gadiem noteikt NMK robežvērtību šādiem savienojumiem ugunsdzēsības putās.

Kad *PFOA* saturošas putas iztukšo no ugunsdzēsības sistēmām, kaut kas no šīm vielām tajās var palikt pat pēc tīrīšanas un kontaminēt jaunās putas, ko tajās iepilda. Tāpēc ir lietderīgi noteikt NMK robežvērtību ugunsdzēsības putām, kuras iepilda pēc ugunsdzēsības sistēmas iztīrīšanas, lai jaunās putas nebūtu jānomaina šādas kontaminācijas dēļ.

PFOA ieraksta 3. un 10. punktā Komisijai ir noteikts pienākums pārskatīt dažas NMK robežvērtības attiecībā uz *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem. Pašlaik nav informācijas, uz kā pamata minētās NMK robežvērtības būtu jāmaina. Ņemot vērā, ka Komisija *PFOA* ierakstu var grozīt, ja parādās jauna informācija, tiek ierosināts abas pārskatīšanas klauzulas svītrot.

2. PIRMS AKTA PIENĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPIEŠANĀS

Par deleģētā akta projektu notika apspriešanās ar dalībvalstu ieceltajiem ekspertiem attiecīgās ekspertu grupas sanāksmē (“Dalībvalstu kompetento iestāžu NOP ekspertu grupa”), un saņemtie komentāri tika ņemti vērā. NOP kompetento iestāžu ekspertu grupas sanāksmē diskusijās par grozījumu izdarīšanu attiecībā uz Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumā norādīto

PFOA, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem piedalījās arī relevantās ieinteresētās personas, to vidū arī ķīmiskās rūpniecības un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, un saņemtie komentāri tika ņemti vērā.

No 2024. gada 8. novembra līdz 6. decembrim, izmantojot sabiedrības atsauksmju mehānisma portālu, tika rīkota sabiedriska apspriešana par šā akta projektu, un saņemtie komentāri tika ņemti vērā, kā aprakstīts tālāk.

Daži komentāri atbalstīja priekšlikumu pagarināt termiņu, līdz kuram darbojas īpašais izņēmums attiecībā uz *PFOA*, tās sāļu un saistīto savienojumu izmantošanu ugunsdzēsības putās, kuras sistēmās jau ir iepildītas šķidru degvielu tvaika slāpēšanai un aizdegušos šķidru degvielu (B klases ugunsgrēku) dzēšanai. Tie arī atbalstīja NMK robežvērtības ieviešanu attiecībā uz *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem ugunsdzēsības putās. Šādas izmaiņas operatoriem, kuri joprojām izmanto putas, kurās minētās vielas pārsniedz pašreizējo NMK robežvērtību, dotu vairāk laika aizstāšanai. Attiecībā uz ierosināto NMK robežvērtību ar *PFOA* saistītiem savienojumiem ugunsdzēsības putās bez fluora, kas iepildītas ugunsdzēsības aprīkojumā, kurš ir iztīrīts, dažos komentāros tika lūgts iekļaut īpašu NMK robežvērtību arī attiecībā uz *PFOA* šādās ugunsdzēsības putās.

Daži citi komentāri Komisijas priekšlikumu par jaunām NMK robežvērtībām neatbalstīja, jo rastos papildu eksponētība *PFOA* un ir pieejamas tīrīšanas metodes un putas bez fluora.

Komisija uzskata, ka ir pamatoti dot vairāk laika aizstāt ugunsdzēsības putas, kas satur *PFOA*, tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus, lai operatori turpmāk izmantotu putas, kas fluoru nesatur, nevis tās aizstātu ar citām putām uz *PFAS* bāzes. Šādai aizstāšanai vajadzīgs ilgāks laiks, jo putas bez fluora nav analogiski izmantojama alternatīva un šādu putu izmantošanai ir jāpielāgo ugunsdzēsības sistēmas. Komisija arī uzskata, ka, lai izvairītos no liela daudzuma šķidro atkritumu radīšanas vai ugunsdzēsības aprīkojuma priekšlaicīgas likvidēšanas, ir lietderīgi noteikt īpašu NMK robežvērtību *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem ugunsdzēsības putās bez fluora, kuras iepilda ugunsdzēsības aprīkojumā, kas ir iztīrīts.

Dažos komentāros tika ierosināts noteikt tīrīšanas standartus, pakāpeniski pazemināt ierosināto NMK robežvērtību ugunsdzēsības putām un noteikt pārskatīšanas klauzulu. Kas attiecas uz ierosinājumiem noteikt tīrīšanas standartus, pašlaik tiek izstrādāts norādījumu dokuments. Komisija neuzskata, ka būtu lietderīgi NMK pakāpeniski samazināt, jo, ņemot vērā arī notiekošo ierobežošanu saskaņā ar *REACH* regulu, šādas putas laika gaitā tiks aizstātas ar putām bez fluora. Kas attiecas uz pārskatīšanu, Komisija 1. pielikuma ierakstu var pārskatīt jebkurā laikā, ja nāk klajā būtiska papildu informācija.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Ar šo deleģēto aktu pašreizējais Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma ieraksts par *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem tiek grozīts, lai to pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai. Ierosinātā deleģētā akta juridiskais pamats ir Regulas (ES) 2019/1021 15. panta 1. punkts.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..

(5.5.2025),

ar ko attiecībā uz perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem¹ un jo īpaši tās 15. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Regulu (ES) 2019/1021 tiek īstenotas saistības, kuras Savienība uzņēmusies saskaņā ar Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem² (“Konvencija”) un 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos pievienoto Protokolu par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem³.
- (2) Konvencijas A pielikums satur ķīmikāliju sarakstu. Katrai Konvencijas pusei sarakstā iekļautās ķīmikālijas ir jāaizliedz vai jāveic juridiskie un administratīvie pasākumi, kas vajadzīgi, lai izbeigtu to ražošanu, izmantošanu, importu un eksportu, ņemot vērā minētajā pielikumā noteiktos piemērojamos īpašos izņēmumus.
- (3) Ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/784⁴ Regulas (ES) 2019/1021 I pielikums tika grozīts, lai tajā iekļautu perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus (“*PFOA* ieraksts”). Vēlāk *PFOA* ieraksts tika grozīts ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2021/115⁵ un Komisijas Deleģēto regulu 2023/866⁶.

¹ OV L 169, 25.6.2019., 45. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>.

² Padomes Lēmums 2006/507/EK (2004. gada 14. oktobris) par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/507/oj>).

³ Padomes Lēmums 2004/259/EK (2004. gada 19. februāris), ar ko Kopienas vārdā noslēdz Protokolu 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos ar noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 81, 19.3.2004., 35. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2004/259/oj>).

⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/784 (2020. gada 8. aprīlis), ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu groza attiecībā uz perfluoroktānskābes (*PFOA*), tās sāļu un ar *PFOA* saistītu savienojumu iekļaušanu sarakstā (OV L 188I, 15.6.2020., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/784/oj).

⁵ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/115 (2020. gada 27. novembris), ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu groza attiecībā uz perfluoroktānskābes (*PFOA*), tās sāļu un ar *PFOA* saistītu savienojumu iekļaušanu sarakstā (OV L 36, 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/115/oj).

⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/866 (2023. gada 24. februāris), ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1021 groza attiecībā uz perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem (OV L 113, 28.4.2023., 5. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/866/oj).

- (4) Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumā ir īpašs izņēmums, kas attiecas uz *PFOA*, tās sāļu un ar *PFOA* saistītu savienojumu izmantošanu, ievērojot atsevišķus nosacījumus, šķidru kurināmo (degvielu) tvaika slāpēšanai un aizdegušos šķidru kurināmo (degvielu) (B klases ugunsgrēku) dzēšanai paredzētās ugunsdzēsības putās, kuras jau ir iepildītas mobilās vai fiksētās sistēmās. Minētais izņēmums beidz darboties 2025. gada 4. jūlijā. Dalībvalstis un ieinteresētās personas ir ziņojušas par operatoru grūtībām šo termiņu ievērot. Tam par iemeslu varētu būt grūtības ar *PFOA* saistītus savienojumus putās izmērīt un apstākļi, ka ar *PFOA* saistītus savienojumus saturošu putu ir vairāk, nekā gaidīts. Tāpēc šis īpašais izņēmums būtu jāpagarina līdz 2025. gada 3. decembrim, kas ir maksimālais iespējamais pagarinājums saskaņā ar Konvenciju.
- (5) Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumā *PFOA* ieraksta 1. punktā ir noteikts, ka *PFOA* vai jebkuriem tās sāļiem, ja tie ir vielās, maisījumos un izstrādājumos, nejauša mikrokontaminanta (NMK) robežvērtība ir 0,025 mg/kg. Minētā ieraksta 2. punktā jebkuram atsevišķam ar *PFOA* saistītam savienojumam vai ar *PFOA* saistītu savienojumu kombinācijai, ja tie ir vielās, maisījumos vai izstrādājumos, ir noteikta NMK robežvērtība 1 mg/kg. Neseni analītiskie dati no vairākām dalībvalstīm liecina, ka *PFOA* vai tās sāļi un ar *PFOA* saistīti savienojumi var būt lielākā koncentrācijā kā nejauši mikrokontaminanti šķidru degvielu tvaika slāpēšanai un aizdegušos šķidru degvielu (B klases ugunsgrēku) dzēšanai paredzētās ugunsdzēsības putās un ugunsdzēsības putu koncentrātos, kuri sistēmās jau ir iepildīti, tāpēc uz trīs gadiem *PFOA* vai jebkuram tās sālim šādās putās un putu koncentrātos būtu jānosaka konkrēta NMK robežvērtība 1 mg/kg un jebkuram atsevišķam ar *PFOA* saistītam savienojumam vai ar *PFOA* saistītu savienojumu kombinācijai – 10 mg/kg. Minētais periods operatoriem dos pietiekamu laiku, lai varētu paspēt aizstāt putas un putu koncentrātus, kuros *PFOA* vai jebkurš tās sāls un ar *PFOA* saistīti savienojumi pārsniedz tagadējās NMK robežvērtības.
- (6) Kad no ugunsdzēsības sistēmām iztukšo putas, kas satur *PFOA*, tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus, kaut kas no šīm vielām tajās var palikt pat pēc tam, kad tās ir iztīrītas, un var kontaminēt jaunās putas, ko tajās iepilda. Tāpēc ir lietderīgi noteikt NMK robežvērtību *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem ugunsdzēsības putās bez fluora, kuras pēc ugunsdzēsības sistēmas iztīrīšanas iepilda, aizstājot putas, kas satur *PFOA*, tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus. Būtu jānosaka, ka minētā robežvērtība *PFOA*, tās sāļu un ar *PFOA* saistītu savienojumu summai ir 10 mg/kg.
- (7) Lai nodrošinātu skaidrību par to, uz kurām putām, koncentrātiem un šķīdumiem Regulas (ES) 2019/1021 I pielikums attiecas, tiek pievienota definīcija, precizējot, ka termins “ugunsdzēsības putas” attiecas uz jebkuru maisījumu ugunsgrēku dzēšanai ar putām, kā arī uz ugunsdzēsības putu koncentrātiem un ugunsdzēsības putu šķīdumiem putu veidošanai.
- (8) Regulas (ES) 2019/1021 3. pants aizliedz ražot, laist tirgū un lietot minētās regulas I pielikumā norādītās vielas atsevišķi, maisījumos vai izstrādājumos. Šajā sakarā būtu jāprecizē, ka izstrādājumus, kas satur *PFOA*, tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus un tiek ražoti vai laisti tirgū saskaņā ar minētās regulas I pielikumā noteikto izņēmumu, un kas attiecīgā izņēmuma termiņa beigu datumā jau bija lietošanā, pēc minētā datuma ir atļauts turpināt lietot.
- (9) *PFOA* ieraksta 3. un 10. punktā Komisijai ir noteikts pienākums pārskatīt NMK robežvērtības *PFOA*, tās sāļiem un ar *PFOA* saistītiem savienojumiem attiecībā uz

noteiktām medicīniskām ierīcēm un vielām, ko paredzēts izmantot par transportētu izolētu starpproduktu. Pašlaik nav informācijas, uz kā pamata tādas robežvērtības būtu jāmaina. Ņemot vērā, ka Komisija *PFOA* ierakstu var grozīt, ja nāk klajā jauna informācija, pārskatīšanas klauzulas būtu jāsvītro.

- (10) *PFOA* ieraksta pirmās slejas v) punktā ir atsauce uz “perfluoroktānsulfonskābi un tās atvasinājumiem (*PFOS*)”. *PFOS* ieraksta pirmās slejas formulējums ir mainīts uz “perfluoroktānsulfonskābe (*PFOS*), tās sāļi un ar *PFOS* saistīti savienojumi”, tāpēc būtu attiecīgi jāmaina šī atsauce *PFOA* ierakstā,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) 2019/1021 I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 5.5.2025

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN*